

Cea mai de preț avuție pe care o avem în viață ne este copilăria care ne împinge spre cunoaștere și ne dă încredere în viață.

Acum, copilăria mi se arată ca o prințesă îmbrăcată în straie vălurite, translucide... Plecând din preajma mea cu multă vreme în urmă, plutește undeva în văzduh și uneori îmi vorbește de locurile prin care am trecut...

Și am plecat din Basarabia la Bălgrad (Cetatea Albă), numele mai demult al orașului Alba Iulia, oraș cu însemnătate istorică, situat pe malul stâng al râului Mureș, în podișul Transilvaniei - zonă centrală a țării noastre – vegheat de Munții Apuseni și de Carpații Meridionali.

Aici, la Alba Iulia, istoria spune că Mihai Viteazul și-a făcut intrarea triumfătoare la data de 1 noiembrie 1599, stabilind, tot aici, prima capitală vremelnică a tuturor românilor. A fost domnitor al Țării Românești (1593-1601), la care a alipit Transilvania, apoi Moldova, devenind primul domnitor al celor trei țări românești unite. Trist și dezgustător este că a fost ucis mișelește. În Istoria românilor prin călători Nicolae Iorga amintește de faima lui Mihai Viteazul, punând retoric întrebarea dacă ar fi fost posibil ca un popor să se bată cu oastea care avea în mijlocul ei steagul dușmanului trimis din Constantinopol, „fără dovada de energie națională încununată de succes și aureolată de glorie care e însăși domnia lui Mihai Viteazul?”

Momente decisive ale luptei sociale și naționale ale poporului român din secolele XVIII și XIX au inclus și județul Alba; capii răscoalei din 1784 – Horia, Cloșca și Crișan au fost încarcerati la Alba-Iulia, cercetați, duși sub strictă pază militară, în celule separate: Horea la Poarta a III-a a cetății, Cloșca la Poarta a IV-a, iar Crișan în corpul principal de gardă, o clădire care se afla în incinta Catedralei Ortodoxe, și apoi executați în mod barbar – trași pe roată. Răscoala moșilor a fost mai târziu analizată și considerată drept una dintre cele mai violente mișcări sociale din Europa acelei vremi, ea marcând intrarea poporului nostru în epoca modernă, prin trezirea conștiinței naționale.

Amintirile din Alba Iulia sunt multe pentru mine și destul de clare. Școala era la mare distanță de casa nouă în care locuiam, situată dincolo de Cetate și dincolo de un cimitir al eroilor. În drumurile pe care le făceam de la școală spre casă întârziam voit, oprindu-mă și făcând ochii mari la tot ceea ce descopeream. Treceam zilnic prin una dintre cele patru porți ale cetății - poarta a III-a. Zidurile cetății aveau mărimea lor, dar mie, la acea vârstă îmi păreau foarte înalte, reci, umede și mute. Nu-mi vorbeau fiindcă nu știam nimic despre ele. Dincolo de zidurile cetății erau dealuri blânde, șerpuiți și răsuciri de drumuri. Mă mai opream și priveam de aproape pietrele zidului cetății; descopeream porozități, priveam mușchiul verde catifelat, câte o urmă de pasăre sărită dintr-un copac și proiectată pe zidul cetății sau ivită din zborul spre cer al păsărilor... Despre povestea atât de impresionantă a Cetății Alba Carolina aveam să aflu mult mai târziu.

Zilnic plecam singură spre școala care era la distanța de peste un kilometru, distanță care îmi părea enormă. Pe atunci fiecare potecă avea mărimea unei străzi, pe care pașii mei mărunți și mici o străbăteau în continuă căutare și uimire. Iernile erau blânde în această parte a țării, verile călduroase, toamnele lungi. Și totuși, de câte ori mă întorceam de la școală, întunericul parcă mă ajungea din urmă. Mă cuprindea o teamă că trebuia să trec prin poarta cetății de piatră, cu liniștea și întunericul ei intens. Eram așa de mică și din lumina încă existentă a zilei, dintr-o dată intram în întuneric și răcoarea porții pe care o traversam; alături din lumina puternică a soarelui – în umbra zidurilor reci...

Iubeam deschiderea cerului, iubeam florile și alergam spre o poiană aflată în interiorul unei pădurici de la marginea orașului, plină de mireasma proaspătă a ierburilor; un miros sălbatic și pur îmi năvălea în nări pe când seara se lăsa liniștită și greierii își începeau cântul. Acolo găseam o floare gingașă care se numea „Sângele voinicului” (Negritella rumba). Căpșorul meu țesuse povestea cu un făt-frumos care se luptase cu zmeii pentru a scăpa omenirea de Rău; Făt-frumos fusese rănit, sângele se scursesese pe câmpul de luptă la apusul soarelui, iar a doua zi dimineața, flori roșii cu un parfum deosebit răsăriseră în acel loc și floarea s-a numit „Sângele voinicului”... Nădărduiam pe atunci, în lungile mele plimbări făcute pe câmpul de la marginea

orașului, să găsesc printre flori, un Făt-frumos, așa ca în basmele pe care mi le citise mama. Mergeam deseori în poiana descoperită, culegeam flori de câmp și alergam să prind fluturi. Floricelele de culoare roșu carmin, de departe păreau niște picături de sânge; găseam maci roșii cu petale mătăsoase, romanițe albe, albastrele, gălbioare, pălăriuțe și mă întrebam cine le-a dat o formă atât de frumoasă, cine le-a colorat așa de diferit și mă bucuram de lumina risipită în culorile florilor. Mirosul discret al ierbii și al florilor de câmp îmi umpleau plămâni mici de copil... Tata îmi improvizase o plasă de prins fluturi, fiindcă îi spuseseam cât erau de frumoși: imaculați, colorați în splendide culori diafane, valsând în aerul din jurul meu. Mă împiedicam de ierburile mari urmărind câte un fluture, cădeam și râdeam de câte ori eram păcălită. Fluturile zbură, se oprea pe câte o floare sau un fir de iarbă, își strângea aripile, apoi le desfăcea și relua zborul. Orice zbor îmi părea ceva serafic, zborul fluturelui mai mult ca cel al păsării îmi sugera starea angelică, pe care o presupune orice imagine suitoare spre cer. Urmăream zborul fluturilor până la dispariție. Unii se așezau cumiți pe câte o floare și mă duceam spre ei tiptil și parcă mă vedeau și... zburau. Alergam din nou după ei. Mă mai loveam la mâini sau la picioare de câte o piatră rătăcită printre ierburi, dar nu-mi păsa. Voiam să prind fluturile! Cel galben zburase, urmăream unul albastru, mai albastru și mai frumos ca cerul. Se întâmpla să-l prind în plasă. Gingășia, fragilitatea fluturelui prins îmi producea totuși o senzație de vinovăție. Măinile mele păreau atât de mari față de trupul său, încât îl lăsam puțin să se zbată, timp în care-i puteam privi plăpândul trup, frumoasele aripi, apoi îi dădeam drumul. Odată curiozitatea m-a determinat să-i prind aripile între degete. M-am minunat văzând praful fin colorat care-mi rămăsese pe degete, i-am dat drumul și am văzut că nu mai avea putere să zboare; sentimentul de vinovăție, de milă mi-a răvășit sufletul. De unde să fi știut că acel praf care de fapt era constituit din mici, foarte mici solzișori, pleacă atât de ușor de pe acea aripioară care avea transparența aerului? Întrebam cine i-a colorat așa de frumos și auzeam spunându-mi-se: „Doamne, Doamne!”. Și atât! Cine cunoștea pe atunci legile fizice ale luminii care determinau aceste minunate culori? Nu am mai repetat încercarea.

Nu am uitat nici panta lină a aceluia deal, îmbrăcat în mătasea verde a ierbii, pe care mă rostogoleam la vale, la plecarea spre casă. Cred că pe atunci începuseră să apară zorii poeziei în sufletul meu de copil fiindcă, plecată de pe acele meleaguri și dorind întoarcerea, mă întrebam dacă voi mai găsi floarea mea preferată, cu lujerul subțire, înalt, în vârful căruia apar florile roșu-carmin și care-și deschid gurițele, buzele roșii pentru a primi un sărut... Frumusețea culorii, perfecțiunea formei, gingășia siluetei, mirosul discret dăruit cu generozitate văzduhului și... o parte din copilărie rămasă pe acele meleaguri!

Îmi amintesc de o zi în care eram cu părinții și un preot ne conducea spre Pavilioanele Bisericii Ortodoxe din Cetate și spre Catedrala Încoronării, cunoscută acum și sub numele de Catedrala Reîntregirii – simbol al unității noastre naționale, realizată prin actul din 1918, unire după care

„Doamne, să nu pierdem „tezaurul” sufletului de român!”

Scris de Fragmente din cartea „Popasurile vieții”, ed. 2014
Luni, 04 Decembrie 2017 09:04

românii au dus un trai bun, viața era frumoasă și țara întreagă era cuprinsă de o dorință puternică de a face ceva pentru România lor Mare. Preotul ne-a vorbit și noi ascultam în tăcere. Eram, îmi amintesc, copil ascultător pe atunci, interesată de frumoasele povești, care se înscrieseră în istoria neamului nostru. Poate era și meritul preotului care explica și le spunea părinților, cuvinte pe care tata mai târziu, le repetase de multe ori: „Doamne, să nu pierdem „tezaurul” sufletului de român!”

Catedrala a fost construită în anii 1921-1922, în partea de vest a cetății, cu o arhitectură inspirată de biserica domnească din Târgoviște, înscrisă în curentul romantic inițiat în arta românească. În anul 1922 a avut loc la Alba Iulia ceremonia oficială de încoronare a regilor României Mari, Ferdinand I și Maria, moment care a consacrat importanța istorică a orașului și rolul de capitală istorică. Preotul ne-a istorisit cum au decurs acele momente în curtea bisericii... De cum am intrat în Biserică, de o parte și de alta am putut vedea portretele suveranilor României Mari – regele Ferdinand I Întregitorul și soția sa, Maria.

România întregită se realizase prin trei momente succesive: unirea Basarabiei, a Bucovinei, a Transilvaniei cu țara mamă.

După semnarea actelor care oficializau Marea Unire, MS Regele rostise impresionantul discurs, pe care de curând am reușit să-l citesc, străbătută fiind de fiorul mândriei: „Cu inima plină de bucurie vă salut, domnii mei, ca pe solii frumoasei Transilvanii. Fiți binecuvântați în incinta acestui palat care trăiește și el cel mai mare eveniment din istoria modernă a României! Ați adus cu dumneavoastră nu numai dorul acum împlinit al câtorva milioane de suflete, ci și inimile lor. La primirea frățească și cordială pe care v-am făcut-o, ați putut simți cum pulsul țării-mamă cunoaște același ritm cu al dumneavoastră. Chiar dacă Unirea tuturor românilor reprezintă o necesitate istorică, înțeleasă de toate inimile patriotice de dincoace și de dincolo de Carpați, de la Nistru până la Tisa, totuși destinul a avut nevoie și de instrumentele lui: oameni care au ținut sus steagul idealului național și i-au insuflat poporului spiritul românesc, i-au întărit voința, i-au oțelit brațul, pentru ca, în ciuda tuturor vijeliilor epocii, corăbioara românității să ajungă la țărmul dorit. Astăzi, când în fața noastră se află realizat mărețul edificiu al unității naționale – edificiu pe care l-a început Mihai Viteazul – , eu îmi dau tributul de recunoștință tuturor celor care, pretutindeni unde se aud cuvinte românești, și-au pus în serviciul idealului național sufletul lor și forța lor...”.

Și au trecut o sută de ani... LA MULȚI ANI, ROMÂNIA!

„Doamne, să nu pierdem „tezaurul” sufletului de român!”

Scris de Fragmente din cartea „Popasurile vieții”, ed. 2014
Luni, 04 Decembrie 2017 09:04

Fragmente din cartea „Popasurile vieții”, ed. 2014